

Remissvar: Betänkande SOU 2016:48 Regional indelning – tre nya län (diarienummer Fi2016/02568/k)

Moderaterna avvisar Indelningskommitténs förslag om att från 2019 bilda ett nytt storlän - "Norrlands län".

Sammanfattande synpunkter

I Indelningskommitténs betänkande framkommer inte tillräckligt tydliga skäl för en ny länsindelning. Förslaget innebär en av de största samhällsförändringarna någonsin. Ändå föreslår utredarna ett omedelbart beslut, utan ingående konsekvensanalys och utan bred politisk och folklig förankring.

Vi tycker att det är synnerligen olämpligt att forcera den här typen av beslut. Svårast att acceptera är känslan av att reformen ska genomföras utan folklig förankring. Regionfrågan lyste helt med sin frånvaro under valrörelsen 2014. Det borde vara ett demokratiskt anständighetskrav att de politiska partierna får formulera sina ståndpunkter och redovisa dessa i valrörelsen 2018. Slagkraftiga regioner växer fram underifrån, inte med statligt tvång och kartritande rikspolitiker.

De föreslagna storlänerna innebär något nytt och oprövat. Hänvisningarna till Skåne och Västra Götaland är inte relevanta, eftersom det där i huvudsak gällde återförening av två landskap, med folklig gemenskap och en geografiskt begränsad yta. Utredarna säger ingenting om hur mycket större regioner utan historisk förankring skulle fungera i verkligheten.

Den nya indelningen skulle sätta i gång en process som för årtionden och århundraden framåt skulle avgöra olika landsdelars utveckling. Det är därför synnerligen obetänkt att hasta fram ett beslut utan noggrann prövning och tid för allsidig diskussion där ambitionen i stället borde vara att nå en bred politisk samsyn i en så grundlagsnära fråga som just regionindelning är.

Indelningskommitténs uppdrag vilar på de slutsatser som kom fram i en rapport från 2007. Där slås fast att det behövs minst en miljon invånare i framtida regioner. Men storstadsregionernas övertag beror inte på invånarantal, utan på befolkningstäthet, koncentrationen av många människor och företag inom ett begränsat geografiskt område. Oavsett länsindelning kommer storstadsregionerna att förbli överlägsna i ekonomisk och politisk konkurrenskraft. De centrala delarna av de nya regionerna blir antagligen vinnare, men det skulle ske på bekostnad av de av de orter och län som hamnar i de nya storlänens periferi, såsom t ex Norrlands inland.

Istället är det troligt att redan glest befolkade områden avfolkas ännu mer. Mindre orter geografiskt långt från beslutscentrum riskerar dessutom bli än mer bortglömda när beslutsfattare finns i en vardag någon helt annanstans.

Vi ser inte att storregioner i sig löser de utmaningar som finns på regional nivå. Däremot kommer fler samarbeten behövas, både mellan landstingen samt mellan kommuner och landsting. Dessutom måste staten ta ett övergripande ansvar för utvecklingen i hela landet för att vi skall nå en god tillgänglighet och jämn kvalitet av offentlig service och sjukvård oavsett var i landet man bor.

Näringsliv

Utredningens ovanifrånperspektiv är inriktat på den offentliga sektorn och de riktigt stora företagen. Man har inte utrett hur större regioner skulle påverka det lokala näringslivet, möjligheterna att starta och utveckla nya företag. Länen hanterar en rad frågor som berör varje företags beslut om sin framtid, där nära och bra kommunikation mellan näringsliv och samhälle är en viktig tillväxtfaktor.

Turismindustrin är exempel på en bransch som är beroende av ständig dialog med samhällets representanter, om den ska kunna hävda sig på de starkt konkurrerande marknaderna. Både näringslivs- och befolkningsstrukturen ser mycket olika ut i våra fyra län vilket sannolikt skulle påverkas negativt i en storregion då möjlighet till egen anpassning blir betydligt mindre.

Sjukvård

Det finns inga belägg för att större län ger lägre kostnader och högre vårdkvalitet. Gjorda jämförelser visar att de nuvarande storregionerna inte i någotdera avseendet klarar sig bättre än övriga län.

Oavsett storlek har alla län samma problem med de accelererande sjukvårdskostnaderna som den medicinska utvecklingen för med sig. Det är en utmaning som bara kan hanteras på nationell nivå.

En bättre idé vore kanske att förstärka specialistsjukvården för att på det sättet klara av sjukvårdens utmaningar och att säkerställa en jämlik vård i hela landet samt kunna öka tillgängligheten, förbättra kvalitén och samtidigt öka effektiviteten i sjukvården.

Infrastruktur

"Norrlands län" skulle omfatta mer än halva Sveriges yta. Avstånden inom det glesbefolkade länen skulle bli som mellan Stockholm och Berlin, vilket t ex är ungefär samma som avstånd mellan Lillhärdal och Kiruna. Här bör påpekas att kommunikationerna mellan Stockholm och Berlin är avsevärt bättre än dem mellan Lillhärdal och Kiruna. Ett bevis på detta är att när länsföreträdare från de fyra länen skall träffas, så sker det oftast på Arlanda eller i Stockholm. Indelningskommittén skriver att det är viktigt med en god och fungerande infrastruktur i det nya länet. Detta föreslås klaras av genom "omfördelningar och prioriteringar".

Faktum är att det inte blir ett öre mer till infrastruktur än tidigare. Det är exakt lika stor kaka som innan, det är bara andra (men inte färre) som ska dela på samma kaka. När vi ser att de stora infrastruktursatsningar som skett i dessa fyra län till större delen skett i de östra delarna. Om en ny storregion bildas riskerar vi se en ännu lägre andel av infrastruktursatsningar i de västra delarna.

Moderaterna i Härnösands kommunstyrelse

//gm

Anders Gäfvert (M)

Oppositionsråd